Domoljubni radio

Portal domoljubnog radija

U SPEKTRU BOGATSTVA RAZLIČITOSTI – 2 – Institucionalni okvir i važne institucije – SAVJET ZA NACIONALNE MANJINE

Antun Brađašević · Tuesday, May 18th, 2021

Uvodno: Poštovani čitatelji u drugom prilogu iz ciklusa „U spektru bogatstva različitosti“ upoznat ćemo vas što je i koju funkciju ima Savjet za nacionalne manjine. Kada govorimo o institucionalnom okviru koji obuhvaća segment ljudskih prava i poglavito prava pripadnika nacionalnih manjina u RH, uloga Savjeta je iznimno značajna. Prikazat ćemo vam tko su članovi Savjeta, kako je definiran program njegovog rada za ovu 2021. godinu. Doznat ćete i s kolikim sredstvima raspolaže, na koji način ih troši, a pred kraj prenosimo i dio intervjua Aleksandra Tolnauera predsjednika Savjeta kojeg sam osobno intervjuirao (taj razgovor objavljen i na službenoj web stranici Savjeta za nacionalne manjine). Krećemo redom:

Članovi Savjeta za razdoblje 2019.-2023. godine: predsjednik **Aleksandar Tolnauer**, potpredsjednik **Vladimir Ham**, potpredsjednica **Mirjana Galo** i članovi: **Vladimir Bilek** (saborski zastupnik), **Dragana Jeckov** (saborska zastupnica), **Anja Šimpraga** (saborska zastupnica), **Milorad Pupovac** (saborsski zastupnik), **Furio Radin** (saborski zastupnik), **Robert Jankovics** (saborski zastupnik), **Ermina Lekaj Prljaskaj** (saborska zastupnica), **Valjko Kajtazi** (saborski zastupnik), **Branka Baksa**, **Danilo Ivezić**, **Marija Semenjuk Simeunović**, **Zvonko Kostelnik, Darko Šonc, Zorica Velinovska, Ishak Hodžić i Bruno Beljak.**

Predsjednik Savjeta **Aleksandar Tolnaue**r u svom uredu

Aktualni predsjednik Savjeta za nacionalne manjine je
diplomirani pravnik **Aleksandar Tolnauer**
koji je na toj funkciji već dugi niz godina. Diplomirao je na Université Sorbonne – Paris „Ecole du Louvre“, histoire de l` art Sveučilište u Zagrebu – upravne nauke. Bio je član Vijeća Židovske općine Zagreb, predstojnik Nadzornog odbora Židovske općine Zagreb, član Stručnog savjeta Vlade Republike Hrvatske za nacionalne manjine, član Savjeta Spomen područja Jasenovac, predsjednik Upravnog odbora Projekta „EU CARDS 2003“ – potpora vijećima nacionalnih manjina u područjima posebne državne skrbi.

Savjet za nacionalne manjine, radi sudjelovanja nacionalnih
manjina u javnom životu Republike Hrvatske, a osobito radi razmatranja i predlaganja uređivanja i rješavanja pitanja u svezi s ostvarivanjem i zaštitom prava i sloboda nacionalnih manjina, donio je **Program rada Savjeta za nacionalne manjine za 2021. godinu**. U njemu
se uz ostalo navodi: „U cilju ostvarivanja manjinskih prava i sloboda Savjet će surađivati s nadležnim državnim tijelima i tijelima jedinica samouprave, predstavnicima, vijećima i koordinacijama vijeća nacionalnih manjina, udrugama nacionalnih manjina i pravnim osobama koje obavljaju djelatnosti od interesa za nacionalne manjine, međunarodnim organizacijama i institucijama koje se bave pitanjima nacionalnih manjina, te tijelima matičnih država pripadnika

nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Savjet za nacionalne manjine će provoditi slijedeće mnogobrojne aktivnosti:

– predlagati tijelima državne vlasti mjere za unaprjeđivanje položaja nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj ili na nekom njenom području – predlagati tijelima državne vlasti da rasprave pojedina pitanja od značenja za nacionalne manjine, a osobito vezana uz provođenje Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i posebnih zakona kojima su uređena manjinska prava i slobode – provoditi mjere sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina – surađivati u pitanjima od interesa za nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj s nadležnim tijelima međunarodnih organizacija i institucija koje se bave pitanjima nacionalnih manjina, kao i s nadležnim tijelima matičnih država pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj – predlagati poduzimanje gospodarskih, socijalnih i drugih mjera na područjima tradicionalno ili u znatnijem broju nastanjenim pripadnicima nacionalnih manjina kako bi se očuvalo njihovo postojanje na tim područjima – tražiti od tijela državne vlasti i tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave podatke i izvješća potrebna za razmatranje pitanja koja se odnose na prava nacionalnih manjina – davati mišljenja, prijedloge, analizirati programe javnih radiopostaja i javne televizije namijenjenih nacionalnim manjinama, o zastupljenosti pitanja namijenjenih nacionalnim manjinama u programima javnih radiopostaja i javne televizije i drugim sredstvima priopćavanja – analizirati rad tijela državne vlasti vezano uz ostvarivanje manjinskih prava – analizirati učinke ostvarivanja pojedinih prava pripadnika nacionalnih manjina u školstvu, dvojezičnosti, informiranju, korištenju simbola i ostale probleme u ostvarivanju prava pripadnika nacionalnih manjina – kontinuirano pratiti praktičnu provedbu manjinske legislative u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave – surađivati i organizirati zajedničke sastanke s predstavnicima tijela državne vlasti i tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave, u čiju nadležnost spadaju pitanja iz djelokruga Savjeta utvrđena Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i Statutom Savjeta – raspoređivati sredstva koja se u Državnom proračunu osiguravaju za ostvarivanje programa kulturne autonomije nacionalnih manjina, razmatrati kvartalna, polugodišnja i godišnja izvješća o ostvarivanju programa i utrošku sredstava doznačenih iz Državnog proračuna, te o tome izvijestiti Vladu Republike Hrvatske i Hrvatski sabor – davati suglasnost na odluke koordinacija vijeća nacionalnih manjina jedinica područne (regionalne) samouprave o odlukama o znamenju i simbolima nacionalnih manjina i načinu obilježavanja praznika nacionalnih manjina – surađivati s vijećima, koordinacijama i predstavnicima nacionalnih manjina, nevladinim udrugama i ustanovama nacionalnih manjina – provoditi program edukacije nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina – provoditi programe edukacija i informiranja vijeća i predstavnika nacionalnih manjina – izdavanje lista »Manjinski forum« namijenjenog vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina – provoditi zajedničke programe sa udrugama i ustanovama nacionalnih manjina – pokroviteljstvo i sufinanciranje kulturne manifestacije »Kulturno stvaralaštvo nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj« – surađivati s Uredom za ljudska

prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske – surađivati sa sveučilištima u Republici Hrvatskoj, te znanstveno-stručnim organizacijama vezano uz stručne analize manjinskih pitanja i edukaciju pripadnika nacionalnih manjina – sudjelovati u prekograničnoj suradnji s matičnim državama nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj – surađivati s nevladinim udrugama civilnog društva – donijeti Financijski plan i Završni račun – za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 prilikom provedbe ovog Programa primjenjivat će se sve epidemiološke mjere i preporuke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske radi sprječavanja prijenosa bolesti COVID-19.

Zgrada u Mesničkoj ulici u Zagrebu gdje je smješten ured Savjeta za nacionalne manjine

Financiranje Savjeta za nacionalne manjine i način na koji raspoređuje raspoloživa sredstva:

Sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu i projekcija za 2022. i 2023. godinu osigurana u razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, glava 02021 Stručna služba Savjeta za nacionalne manjine, aktivnost A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, podskupine računa: 363 Pomoći unutar općeg proračuna, 366 Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna i 381 Tekuće donacije, u ukupnom

iznosu od 47.594.500,00 kuna raspoređuju se za sljedeće namjene:

Račun	Iznos u kn	Namjena
363 Pomoći unutar općeg proračuna	900.000,00	1. Lipovljanski susreti 2021. i Večer nacionalnih manjina 2021., Bjelovar (ukupno 60.000,00 kn) 2. Stvaranje pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina – Roma (za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave) (ukupno 840.000,00 kn)
366 Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna	500.000,00	Financijska pomoć sukladno bilateralnom ugovoru s Talijanskom Republikom (korisnik Talijanska drama HNK Ivana pl. Zajca, Rijeka)
381 Tekuće donacije	46.194.500,00	1. Programi kulturne autonomije (informiranje, izdavaštvo, kulturni amaterizam i kulturne manifestacije) udruga i ustanova nacionalnih manjina 2. Program koji proizlazi iz bilateralnog sporazuma Republike Hrvatske i Republike Mađarske (nositelj Demokratska zajednica Mađara Hrvatske, Bilje) 3. Financijska pomoć sukladno bilateralnom ugovoru s Talijanskom Republikom (nositelji Centar za povijesna istraživanja, Rovinj i Unione Italiana, Rijeka)
Ukupno	**47.594.500,00**	

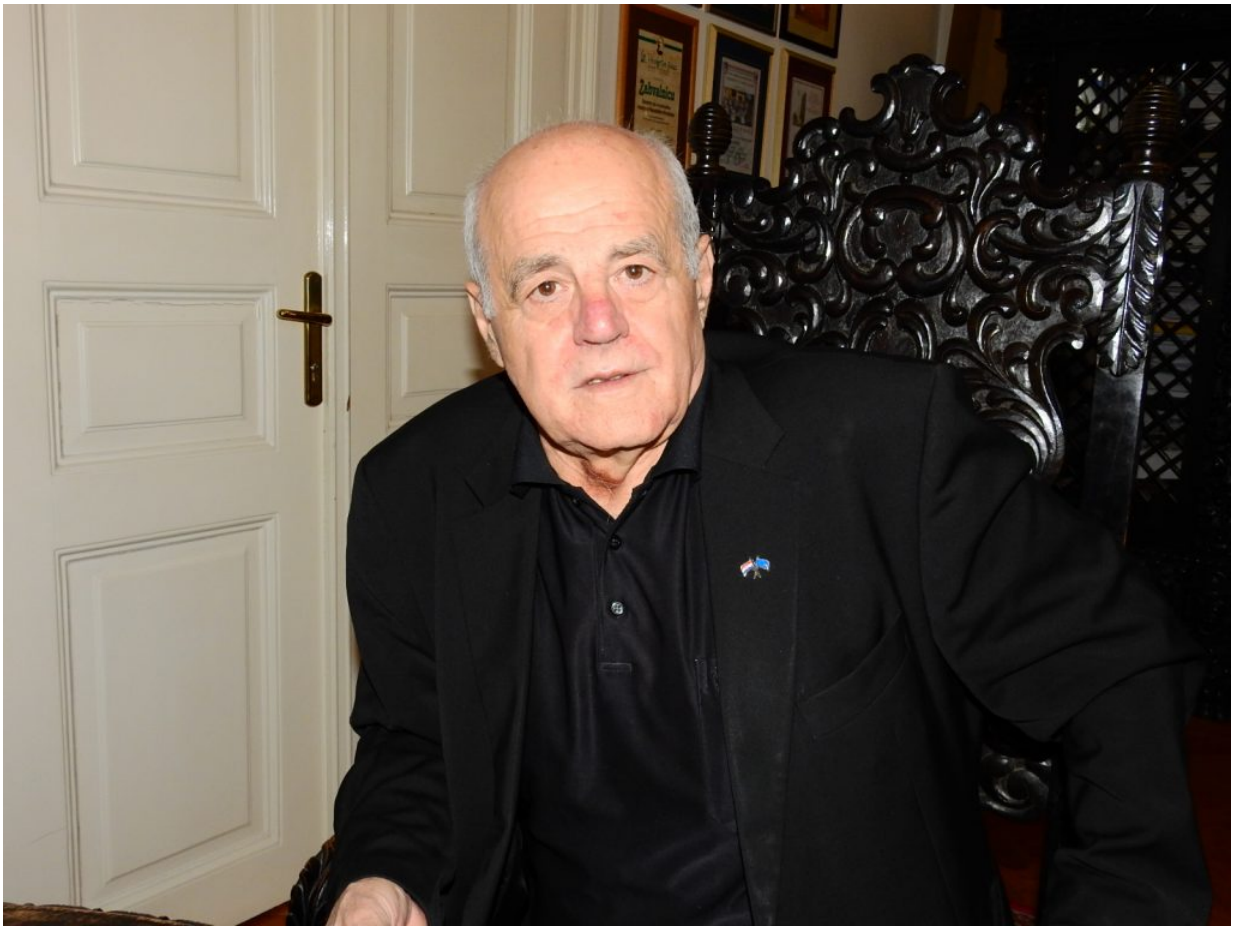
Sredstva planirana u Državnom proračunu za 2021. godinu na računu 3631 Tekuće pomoći unutar općeg proračuna podskupine računa 363 Pomoći unutar općeg proračuna u aktivnosti Potpore A732003 za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina u iznosu od 60.000,00 kuna raspoređuju se kako slijedi:

Namjena	Odobreni iznos u kn
Lipovljanski susreti 2021., Lipovljani	30.000,00
Večer nacionalnih manjina 2021., Bjelovar	30.000,00

Savjet
za nacionalne manjine dana 14. travnja 2021. (sukladno aktualnim epidemiološkim

mjerama) telefonskim putem održao 94. sjednicu.Izdvjamo neke od najvažniji zaključaka. Savjet je prihvatio Godišnje izvješće o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2020. godinu. Iz Godišnjeg izvješća za 2020. godinu proizlazi da je temeljem Kriterija financiranja i ugovaranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologije praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa i Odluke o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2020. godini za 83 udruge i ustanove raspoređen iznos od 43.395.000,00 kuna. Na temelju članka 35. stavka 4. i članka 36. stavka 10. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, Savjet je jednoglasno donio Odluku o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2021. godini. U Državnom proračunu planirane su tekuće donacije u iznosu od 46.194.500,00 kuna što predstavlja 10% više sredstava nego u 2020. godini kada je odobreno 41.995.000,00 kuna. Odlukom o rasporedu sredstava za 2021. godinu predviđeno je neposredno sufinanciranje 88 udruga (s 127 članica), bilateralnih programa kao i programa za stvaranje pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine, u ukupnom iznosu od 47.594.500,00 kuna **što u odnosu na 2020. godinu predstavlja povećanje za 4.199.500,00 kuna odnosno za 9,7%.**

Nekoliko najvažnijih naglasaka iz velikog intervjua kojeg je za Institut STINE nedavno dao Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine:

Predsjednik **Tolnauer** je uz ostalo rekao i slijedeće:

„Naravno da su organizacije, institucije, udruge nacionalnih manjina, svi subjekti manjinske politike pogođeni ovom situacijom COVID 19 krize, kao i svi drugi segmenti društvenog života. Nisu tu manjine nikakav izuzetak. Ali isto tako, treba odmah reći da su se i svi subjekti manjinske politike, počevši od udruga i društava, saborskih zastupnika nacionalnih manjina, članova Savjeta i drugih koji djeluju u okviru manjinskih politika u našem društvu, odmah maksimalno angažirali i mobilizirali da, koliko je to god moguće, ublažimo ovo stanje i njegove negativne posljedice. Jasno je da su pojedine aktivnosti i programi nacionalnih manjina (ili barem njihovi dijelovi) kao što su manifestacije, javno djelovanje kulturnih, folklornih društava itd. bili reducirani, odgođeni ili otkazani, ali i dalje su upražnjavane i održavane, koliko je god to bilo moguće, neke druge aktivnosti da samo spomenemo informativne, kulturološke i slične projekte pa i sve drugo što je moguće, a u skladu s opće važećim uredbama.

Treba podsjetiti da je Vlada za ovu 2021. godinu bila odobrila povećanje sredstva za projekte kulturne autonomije nacionalnih manjina za čak **21 %** To je najveće povećanje

do sada, tako da su ukupno odobrena sredstva za programe kulturne autonomije nacionalnih manjina za ovu godinu iznosila čak 42. 995. 000,00 kn. I sada, ono što je najvažnije istaknuti u ovom momentu, Vlada je i u ovoj teškoj situaciji pokazala razumijevanje za nacionalne manjine te u prvom rebalansu proračuna ta sredstava nisu smanjena ni za jednu kunu. Sredstva su u cijelosti raspoređena prema našim javnim i transparentnim kriterijima i naše informacije s terena govore da su institucije i organizacije nacionalnih manjina izuzetno pozitivno reagirale, jer, objektivno govoreći, svatko je očekivao rezove i smanjivanje sredstava.

U tom kontekstu posebno želim istaći da je Savjet,
kako bi što racionalnije, odgovornije i produktivnije upotrijebio dodijeljena sredstva za razvoj kulturne autonomije nacionalnih manjina, još u srpnju ove godine donio Dopune Kriterija financiranja i ugovaranja programa kulturne autonomije
nacionalnih manjina i metodologije praćenja i vrednovanja financiranih programa. Tim dopunama je istaknuto da će, u slučaju nastupanja posebnih okolnosti koje ugrožavaju normalno funkcioniranje života i društva, kao što je to u, našem slučaju, epidemija CoVID-19 odnosno korona, ili posljedice uzrokovane elementarnim nepogodama kao što je to bio zagrebački potres koje otežavaju ili onemogućuju određene planirane aktivnosti, projekte i manifestacije nacionalnih manjina u okviru njihovih programa ostvarivanja kulturne autonomije, biti omogućeno korištenje **80 %** sredstava za te programe za nabavu opreme te stvaranje
prostornih i drugih uvjeta za djelovanje. To su mnoge manjinske institucije i organizacije pozdravile i dočekale s velikim olakšanjem, a mogu vam reći da su za taj model korištenja sredstava u ovim teškim vremenima i situacijama, kada planovi i programi mogu u hipu biti dovedeni u pitanje, ili prisiljeni na promjene i redukcije i drugi pokazali veliki interes.

Vlada je još početkom rujna ove godine donijela odluku o izradi novih Operativnih programa za nacionalne manjine za razdoblje 2020. – 2024. u kojima treba odrediti mehanizme zaštite prava nacionalnih manjina i podršku djelovanja njihovim tijelima, a u skladu s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i ostalim manjinskim zakonima i propisima. Vlada je, dakle, zadužila potpredsjednika Vlade koji se bavi tim pitanjima da u suradnji sa svim relevantnim ministarstvima i vladinim institucijama napravi nove programe koji će između ostaloga obuhvatiti i uporabu jezika i pisma, kulturnu autonomiju, pristup medijima, samoorganiziranje i udruživanje, zastupljenost u zastupničkim tijelima, u javnim službama, pitanja regionalnog i gospodarskog razvoj važnog za manjine itd. U ovoj inicijativi je važno da su praktična metodološka i politička osnova ovih novih programa usaglašenost i odlučnost da oni moraju sadržavati vrlo konkretne i precizne mehanizme provedbe usvojenih mjera te financijsku podršku. To do sada nismo imali. Dobivamo dakle mehanizme koji garantiraju provedbu onoga što je dogovoreno s nacionalnim manjinama. To je važno i zbog druge stvari za koju se stalno zalažemo, što je naša dužnost i cilj, a to je da

realizacija tih programa osigurava i jača participaciju pripadnika nacionalnih manjina u donošenju odluka od društvenog značaja, jer time osiguravamo socijalnu koheziju i razvoj društva. Učešće nacionalnih manjina u tom javnom kulturnom i političkom životu jeste dodatni kriterij za ostvarivanje vladavine prava u jednom društvu i njegov ukupni prosperitet. Veliki dio planova i sadržaja Operativnih programa ne odnosi se samo na nacionalne manjine u njihovim sredinama nego donose korist čitavoj lokalnoj zajednici i manjinskom i većinskom stanovništvu. To treba naglasiti i to šira javnost mora znati. Također, mislim da treba istaći kako je aktualna Vlada konačno prepoznala govor mržnje (koji često u prvom redu i najviše pogađa upravo nacionalne manjine) kao težak i opasan društveni problem te će na tom planu sigurno početi vući prave i odgovorne poteze koji će potaknuti širu društvenu mobilizaciju u borbi protiv tog zla.“

Eto toliko u drugom novinarskom prilogu iz serijala „U spektru bogatstva različitosti“ u kojem smo vas informirali o tome koju ulogu ima Savjet za nacionalne manjine.

Za sam kraj jedna važna napomena: dosadašnja adresa Savjeta za nacionalne manjine

savjet.manjine@ssssnm.vlada.hr od

1. lipnja bit će savjet.manjine@sssnm.gov.hr

Dosadašnja adresa predsjednika Savjeta za nacionalne manjine također se uskoro mijenja

aleksandar.tolnauer@sssnm.vlada.hr od 1.lipnja bit će aleksandar.tolnauer@sssnm.gov.hr

Autor teksta i fotografija: **Antun Brađašević**

Autora objavljenog sadržaja financijski podržava:
Agencija za elektroničke medije
Agency for Electronic Media

This entry was posted on Tuesday, May 18th, 2021 at 11:24 pm and is filed under Aktualno, Nekategorizirano You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Responses are currently closed, but you can trackback from your own site.